T.C. MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2014
TOPAÇ
ARALIK 2016- YIL:1 - SAYI :3
Karya ve Likya
Tlos'lu Antiokhis
Besinlerin Sindirimi
Noel Baba'nın Türkiye'de Yaşadığını Biliyor musunuz?
HedefimizBir
Muğla1Bir
Sevgi, Hoşgörü, Güleryüzle Hizmet

İçindekiler

Atatürk ve Arkeoloji 4
Karya ve Likya 6
Muğla Fosilleri Bize Ne Anlatıyor 8
Tlos'lu Antiokhis 10
Halet Ana 12
Arkeoloji 14
Elon Musk 18
Yıldırım 19
Besinlerin Sindirimi 20
Masa Tenisi 21
Dilimizi Bozmayalım 22
Noel Baba 24

TOPAÇ ÇOCUK DERGİSİ
Yıl:1 Sayı:3
İmtiyaz Sahibi:
MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI
Dr. Osman GÜRÜN
Yazı İşleri Müdürü:
İskender Alp ARSLAN
Genel Koordinatör
Veli HAN
Yayına Hazırlayan:
MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Hazırlayanlar:
Ayçim EYÜBOĞLU
Ayhan İÇÖZ
Aytül ÖZEN
Begüm GÜLER ABAY
Devrim ADA
Gökhan Turgut Ünal
Işık YÜCE
Merve ŞAYAK
Mustafa SAHRANÇ
Muzaffer BESİ
Pelin TAMER

Yönetim Yeri:
MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
Müştakbey Mah. Belediye Sk. No:9
Menteşe / MUĞLA
Tel: 444 48 01
Mail: info@mugla.bel.tr
Basım Yeri:
Devrim Gazete ve Matbaası
Kurşunlu Cad. 17/A Menteşe MUĞLA
Basım Tarihi:
Aralık 2016

Sevgili Çocuklar,

''Topaç'' dergisinin üçüncü sayısıyla karşınızdayız.
Biz, sizin dünyanıza bir pencere olalım; buradan doğayı, dağları, ovaları, dünyanın en uzak ve en yakın yerlerini sizlere gösterelim istedik. Denizlerin altına daldık, gökyüzüne baktık, Halet Ana'yla çiçekler derledik, kelebeklerle arkadaşlık ettik. Yıldırımlara göz kırptık, olimpiyatları selamladık. Noel Baba'yla bacadan üç kere altın attık. Ayak izlerinizle çevreyi dolaştık. Kazı yoluyla tarihe yardımcı olan Arkeoloji ve Arkeologlarla geçmişimizi okumaya çalıştık.

Sayısız medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan Anadolu, belki de başka ülkelerde olmayan bir yeraltı zenginlikleri barındırmaktadır. İlimizde, sahip olduğu tarihsel kalıntılarla dikkat çeken bir ilimizdir. Sizin de yaşadığınız bu topraklar üzerinde birçok kültüre, medeniyete sahip insanlar yaşadı. İşte bu farklılığı bize öğreten; pencere açan ya da o medeniyeti görmemizi sağlayan, kapıyı aralayan arkeologlara teşekkür etmemiz gerekiyor. Onlar sayesinde dünyayı görmenin, farklılık diye adlandırdığımız diğer kültürlerin aynılığını, bizi "insan'' olmakta birleştiren yaşamımızın genişliğini fark ettik. Ve bu sayımızla siz çocuklara dünyanın en uzak ve en yakın yerlerini gösterelim istedik.

Geçmişin kıymetli miraslarını korumanız ve hayatta olmanın anlamı olarak görmeniz dileklerimle...

Dr. Osman GÜRÜN
Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı

ATATÜRK ve ARKEOLOJİ

"Bir vatanın sahibi olmanın yolu, o topraklarda yaşanmış tarihi olayları bilmek, doğmuş uygarlıkları tanıma ve sahip olmaktan geçer."

Mustafa Kemal Atatürk

Atatürk, Arkeolojinin bir bilim dalı olarak eğitim dünyamızda yer almasını sağlamıştır.

"Türkiye'de eski çağ tarihi ve arkeoloji bilimleri, ortaya çıkışlarını ve gelişmelerini Atatürk'e borçludur."
Ord. Prof. Ekrem Akurgal

Türkiye, arkeolojik açıdan dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Arkeolojinin, Türkiye'de gelişmesi, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Atatürk'ün teşvikleri ile arkeoloji dalında bir çok profesyonelin yetişmiş olmasından kaynaklanır. 1920 ve 1930'lu yıllarda, yurtdışına Almanya'ya doktora için gönderilen öğrenciler,

daha sonra 2. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'ye sığınan Alman profesörler Türkiye'de güçlü bir arkeoloji temelinin oluşmasını sağlamışlardır.

Atatürk, Türkiye'de arkeoloji yapacak yetişmiş insan olmadığı için devlet bursuyla yurt dışına öğrenciler gönderilmesini ister. Bu bursiyerler; Ekrem Akurgal, Sedat Alp, Arif Müfit Mansel, Halet Çambel'dir. Çünkü Atatürk, bu topraklarda yaşamış eski uygarlıkların, belgeler bulunarak incelenmesini ister.

Bunun gerçekleşmesi için;

Atatürk, 15 Nisan 1931 yılında Türk Tarih Kurumu'nun kurulmasını sağlar. Kendinden sonra bu çalışmaların devam etmesi için mirasının büyük bir bölümünü, araştırmalarda ve kazılarda kullanılmak üzere bu kuruma bırakır.

1935 yılı yaz aylarında, Milli Eğitim Bakanlığı'nın talimatıyla Avrupa'da arkeoloji okuyan ve tarih okuyan öğrencilerin iki ay süreyle Türkiye'de kazılara katılma talimatını verir, Atatürk. Berlin'den Halil Demircioğlu ve Sedat Alp; Paris'ten Halet Çambel Orta Anadolu'da Türklerin Hitit kazılarına, Ekrem Akurgal ise Batı Anadolu antik çağ kazılarına katılma talimatıyla Anadolu'daki kazılarda yer alırlar.

Karya

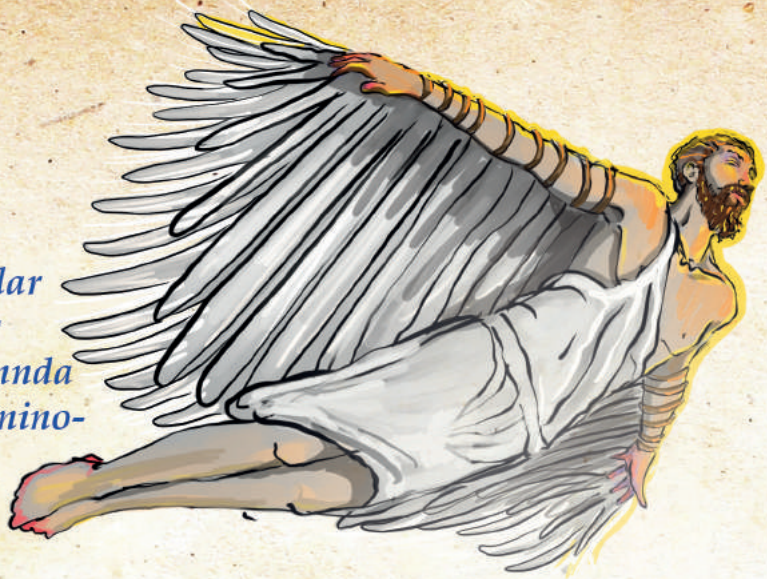

Bundan uzun yıllar önce daha bu topraklar antik dönemde iken İkarus ve Atinalı bir mimar olan babası Daydalus, Girit adasında bulunan kafası boğa vücudu insan olan minotor adlı canavarı hapsetmek için bir labirent yapmaya giderler. Öfkeli ve vahşi olan Minotor bu labirente sıkışır ve kimseye artık zarar veremez.

Ancak Daydalus, Kral Minos'un düşmanına eğer bir gün bu labirente girerse, kurtulabilmesi için bir ip verir. Kral Minos bunu duyunca İkarus ve babası Daydalus'u bir kuleye kapatır. Birden Daydalus'un aklına kuleden kaçmak ve bu adadan kurtulmak için bir fikir gelir. Etrafındakini balmumu ve kuşların düşürdüğü tüylerden oğlu ve kendisi için kanatlar yapar. Tam uçacaklarken Daydalus oğlu İkarus'a der ki; sakın kendini uçmanın zevkine kaptırma. Ne güneşe yakın uç, ne de denize. Güneş kanatlarını eritir, deniz ise nemlendirir ve yapıştırır. Uçamaz, düşersin. Tamam der İkarus. Baba oğul uçmaya başladıklarında ise İkarus Güneşe aşık olur. Yukarı, yukarı daha da yukarıya uçayım derken kanatları güneşten erir ve Karya kıyılarında ege denizine düşer. İşte bu Karya kıyıları; bugün Aydın, Denizli ve Muğla ilinin Bodrum'dan (Halikarnassos) Dalaman Çayı'na Indos'a dek olan yeri kapsar.

Karya Halkı Anadolu'daki en eski halklardan biridir. Anadolu'nun yerli halkıdır. Denizci bir halktır. Karca anadilleridir. Yunanca'dan çok farklıdır. Maalesef bugün Karca bilen topluluk yoktur. Truva savaşının kaybedilmesinden sonra Yunanlar Anadolu'ya gelirler. Böylece buradaki yerli halk ile kaynaşarak Anadolu'yu Yunanlaştırırlar. Yunanistan'dan gelen halkları Karlar önce köle olarak kullandılar. Daha sonra onlarla kaynaşarak Bodrum (Halikarnassos) yakınlarında 6 tane şehir kurdular. Karya'nın ilk başkenti Mylasa yani bugünkü Milastı. Mylasa'da tanrılar kralı Zeus için kocaman bir tapınak yaptılar adına da Karios dediler. Datça taraflarında ise Dor'lardan etkilenerek güneş ve güzel sanatlar tanrısı Apollon için Bodrum – Halikarnassos, Datça – Knidos, İstanköy – Kos ve Rodos adası – Lyndos, Ialysos ve Kamiors'da Dorieia şenlikleri yaptılar.

Denizcilikte daha ileri seviyeye geldiklerinde ise başkentlerini Mylasa'dan Halikarnassos'a yani bugünkü Milas'tan Bodrum'a taşıdılar. Böylece tüm denizlere hakim oldular. Kendilerine sembol olarak ise çift baltayı seçtiler. Bu yüzden Zeus'un vatanı olan Girit adasındaki halk ile akraba oldukları düşünülür.

Bugün Muğla, Karya'nın en büyük bölümüne sahiptir. Karya dünyaya damgasını vuran iki varlığa ev sahipliği yapar. Bunlar tarihin babası olarak anılan Bodrum'lu yani Heredot ve dünyanın yedi harikasından biri olan Kral Maussollos için karısının yaptırdığı anıt mezardır. (Anıt mezar –mozole sözcüğü de buradan gelmektedir.)

Likya

Tanrılar'ın evi Olympos dağı... Bulutların üzerinde bir saray ve sarayda yaşayan tanrılarla tanrıçalar... Bundan çok uzun zaman önce Tanrılar Kralı Zeus, insanlara çok kızdı ve onları cezalandırmak için ateşi alıp Olympos dağına koydu. Sadece Tanrılar Ateşe sahipti. İnsanlar soğuktan hasta olmuş, çoğu ölmüştü. Neredeyse yok olmak üzereydiler. Bu duruma çok üzülen Prometheus, gizlice Olympos dağına çıktı ve dağdan ateşi çalarak insanlara verdi. Tüm insanları kurtardı.

İşte bu hikayenin geçtiği tanrıların evi olan Olympos dağı Lykia bölgesindedir. Dağ'da doğal gaz vardır ve her yerden ateş çıkar. Antik dönemde tüm halk bu dağın tanrıların evi olduğuna inanırdı. Bu yüzden o zamanda yaşayan insanlar için dünyanın kalbi burasıydı.

Bu dağla ilgili bir başka hikaye anlatımı ise ölümsüz Kimera'nın bu dağın altında yattığı ve ağzından alevler çıkardığıdır. Kimera ejderha gibi bir varlık olmasına karşın iki kafalı, kuyruğu yılan; kafasından biri keçi, vücudu ve ana kafası da aslan şeklindedir. Efsaneye göre Likya kralı, Bellerofon adlı genci öldürmek ister. Bu yüzden ona üç görev verir. İlk görevi Kimera'yı yenmektir. Kimera yenilmez ve ölümsüz olduğu için kral Bellerafon'un kesin öleceğini düşünür. Bilgelik Tanrıçası Athena Bellerafon'a altın bir dizgin verir ve Zeus'un oğlu, uçan at Pegasus; Bellerofon'a Kimera ile savaşırken yardım eder. Böylece Tanrıların yardımıyla Kimera Çıralı Dağı'nın dibine gömülür. Bellerefon kendine verilen tüm görevleri başarır. Bundan dolayı aşırı hırslanır, kibirlenir ve Olympos dağına çıkmak, tanrılardan biri olmak ister. Bu kibirli davranışından sonra Pegasus Bellerefon'u terk eder ve göklere döner. Eskisi gibi artık sadece Zeus'un yıldırımlarını getirmeye devam eder.

Tanrıların, atların, canavarların olduğu bu büyülü Likya'nın neresi olduğunu merak ettiniz mi? Likya Muğla'dadır. Bugün Dalaman çayından Antalya'ya kadar uzanan bölgedir. Antik dönemde bu bölge çok dağlık olduğu için insanlar hep kıyılara yerleşmişlerdir. Şehirleri hep deniz kıyısındadır. Toplam nüfusları 200.000 kişi kadardır. Tüm şehirleri genelde Ksantos Vadisinde kurulmuştur.

LYKIA

TRİSKELES (Koşar konumdaki üç insan bacağı)
Likya' ya özgü bir semboldür.İnsan bacaklı triskeleslerin genel olarak güneşi ve güneşin günlük hareketlerini temsil ettiği kabul edilir.

KARIA

ÇİFT TARAFLI BALTA
Labrys eski Yunancada çift ağızlı balta anlamına gelmektedir. Tarih içinde Karyalıların sembolü haline gelmiştir.

MUĞLA FOSİLLERİ BİZE NELER ANLATIYOR?

Muğla Müzesi'nde, 1994 yılında ziyarete açılan Dr. Lale AYTAMAN Doğa Tarihi Bölümü'nde sergilenmekte olan, Prof.Dr. Berna ALPAGUT'un kazı çalışmaları ile açığa çıkan fosilleri görmediyseniz, bu yazıyı okuduktan sonra görmek isteyeceğinizden eminim.

Muğla ili sınırları içerisindeki fosil yataklarında yapılan kazılarda açığa çıkarılıp, müzede sergilenen fosilller 7-8 milyon yıl yaşındadır. 7-8 milyon yıl önce, bölgede yaşamış olan memeli hayvanların ve bitkilerin türlerini, fosiller üzerinde yapılan çalışmalar ile anlayabiliyoruz. Bu dönem jeolojik zamanda "Turolian"adı verilen dönem olarak isimlendirilmektedir.

Fosillerin Yaşı Nasıl Bulunur?

Fosilleri konu edinen bilim dalı paleontolojidir. Paleontoloji, ölmüş varlıkların "fosil" olarak isimlendirilen taşlaşmış kalıntılarından ya da izlerinden hareketle, jeolojik zamanda yaşamış olan canlıların en ilkelinden günümüzdeki en gelişmiş olanlarına değin geçirdikleri gelişmeleri, tür ve çeşitliliklerini, yaşam ortamlarını, ortaya çıkışları ve yok oluşlarıyla, zaman ve mekandaki dağılış ve yayılışlarını araştıran bilim dalıdır. Sıcaklık, yağış, bitkilerin dağılımı, yanardağ faaliyetleri gibi değişen çevresel koşullara uygun genetik özellikleri taşıyamayan bu canlı türleri yok olmuşlardır. Günümüzde yok olan bu türler ile akraba olan farklı türler, değişen çevresel koşullara uyum sağlayarak devamlılıklarını sağlayabilmiş ve hayatta kalabilmişlerdir.

Gezegenimizin milyonlarca yıllık tarihinde yeryüzünü oluşturan katmanlardaki izleri araştırırlar. Yeryüzü tarihi üzerine çalışan bilim dalları sayesinde jeolojik devirlerin sıralaması, hangi devirde hangi canlıların karakteristik özellikler sergiledikleri gözlemlenebilmektedir.

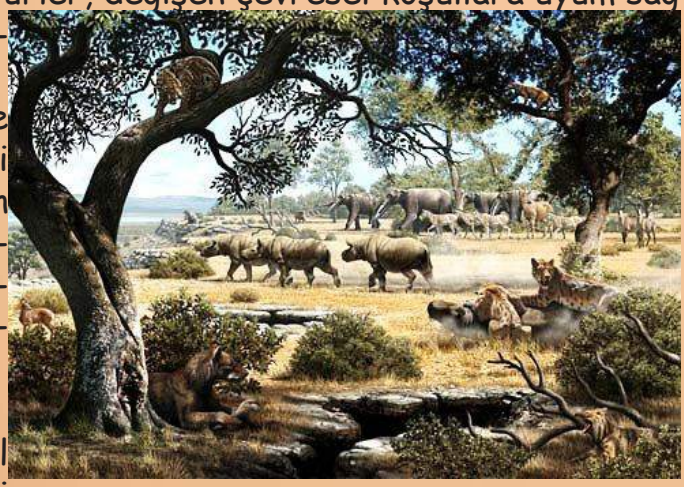

Bölgemizdeki Soyu Tükenmiş Türler

Muğla'nın Özlüce bölgesinde yer alan fosil yatakları, memelilere ait fosil örneklerindeki zenginliği ile paleontoloji alanında ön plana çıkmaktadır. Özlüce bölgesindeki fosiller, mevsimsel göl ve akarsuların varlığını, bu güne oranla daha yoğun bitki örtüsünü işaret etmektedir.

Muğla bölgesindeki fosil kayıtlar bize Turolian dönemde, Boynuzlugiller, Zürafagiller,

Gergedangiller, Hortumlular, Domuzgiller, Atgiller, Sırtlangilerin yoğun bir şekilde yaşamış olduklarını göstermektedir.

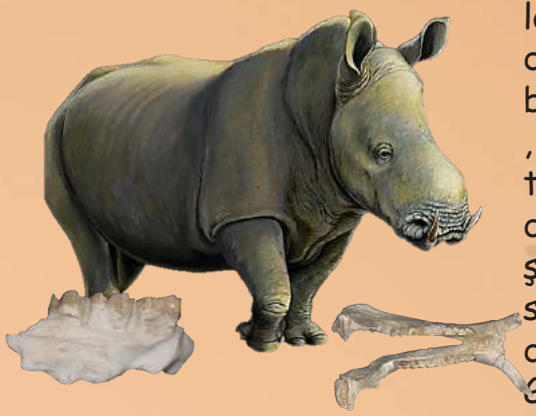

Örneğin Gergedangiller Muğla fosil yataklarında Chilotherium cinsi örnekleri ile temsil edilirler. Gergedangiller ailesinden olan bu tür günümüzde yok olmuş bir türdür. Chilotherium türüne ait yetişkin bu tür , 2-3 m. uzunluğunda, 1-2m yüksekliğinde, yaklaşık 1 ton ağırlığındaydı. Gergedan bütün iriliğine karşın hiç de hantal bir hayvan değildir. Saatte 45 km hızla koşabilir ve bu körlemesine koşu sırasında koca gövdesinden hiç beklenmeyen bir çeviklikle bir anda yönünü değiştirebilir. Günümüzde yalnızca 5 türü kalmış olan Gergedanın geçmişte, özellikle 19. ve 20. yüzyılda yapılan aşırı avlanma sonucunda türün büyük kısmı yok edilmiştir.

Bir diğer örnek ise Muğla Bölgesinde fosillerine rastlanılan Sırtlangiller'in yok olmuş örneklerinden biri de Dinocrocuta gigantea'dır. Bölgemizde yaşayan dev sırtlanların bir türüydü. Bugünün sırtlanlarından çok daha büyüklerdi. Şimdiki aslanlardan bile daha büyüktü. Büyük konik diş yapıları ve güçlü çene kemikleri, onların kemik kıran olarak adlandırılmalarını sağlamıştır. Belki de güçlü çene ve kafataslarıyla, günümüzde yaşayan sırtlanlardan daha nitelikli bir avcı türüydüler. Muğla Müzesinde örnekleri sergilenen bu sırtlan türü günümüzde yok olmuş türlerdendir.

Fosil Bulduğumuzda Ne yapmalıyız?

Öncelikle, fosilin üzeri hafifçe süpürülmelidir. Bulunduğu yerden asla çıkarılmamalı, tahrip edilmemelidir. Fosili bulduğumuz yeri tarif eden basit kroki çizilmelidir. Krokide, buluntu bölgesi nerede yer almakta, yola ne kadar uzaklıkta, çevremizde buluntu yerini açıklayan yön tarifi, kroki üzerinde kuzeyi gösteren ok ve tarih bulunmalıdır. Fosil buluntunun yanına ölçek (cetvel, kalem vb. sabit boyutu olan malzemeler olabilir) konulup fotoğrafı çekilmelidir. En yakın müze müdürlüğüne haber verilmeli ve çizilen kroki ve fotoğraf ulaştırılmalıdır.

Çevremizde bulduğumuz fosiller kişilere ait olamaz, ancak Kültür Bakanlığından alınan koleksiyoner belgesine sahip olanlar, fosil koleksiyonu yapabilirler. Koleksiyonerler her yıl müze yetkililerince denetlenirler ve koleksiyonunu yaptıkları fosiller aynı kurum tarafından kayıt altına alınır.

Muğla Müzesi Dr. Lale AYTAMAN Doğa Tarihi Bölümü'nde sergilenmekte olan çok sayıda fosil örneğinin günümüzde soyları tükenmiştir. Özellikle hayvanlardaki yok olmuş türlere ait bu fosil kanıtlar, gezegenimizde yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan hayvan türlerini akla getirmektedir. Bu yolla biyolojik çeşitliliğin öneminden bahsetmek gerekir. Bitki ve hayvan türlerindeki çeşitliliğin yeryüzündeki yaşamın temelini oluşturduğu bir gerçektir.

Seda DENİZ KESİCİ
Müze Araştırmacısı (Paleoantropolog)
Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi - Aralık 2016

Şadan Gökavalı Yazıyor

TLOS'LU ANTiOKHiS

Antiokhis'i tanımayan(lar) var(mış) !
İnanamıyorum.
Diodetes'in kızı Antiokhis , genç ilçemiz Seydikemer'in Döğer mahallesinin atası Tlosta doğdu , mesleğini icra etti , orada öldü ve oraya gömüldü. Bana , daha dün gibi geliyor ; yaklaşık 2000 (iki bin) yıl kadar önce. Onun yaptıkları öylesine saygı toplamış , kendisi o kadar yüceltilmiş ki ; Batı dillerinde böyle kadınlar için " Tloslu kadın " benzetmesi kullanılıyor.
Tlos'lu Antiokhis , yine oralı Diodetes'in kızı imiş .
Genç yaşta, doktorluk mesleğine girmiş.İşinde öylesine ustalaşmış ki ; derdine derman arayan hemen herkes ona koşarmış . O da , hemen her hastaya tanı koyar ; onu sağlığına kavuşturacak olan ilacı verir ya da varsa tedavi yöntemlerini gösterirmiş.
2 bin yıl önceden bugüne kalan bilgilere göre , ildeşimiz (Muğla söyleyişiyle "Memlikatlımız") , kendi zamanına kadar adı konulmamış , sağlatım(tedavi) yolları bilinmeyen hastalıklara tanı koymuş (teşhis etmiş) ve hastayı iyileştirme yöntemlerini bulup söylemiş. Bu hastalıklar arasında nefes darlığı, romatizma ve daha nice hastalıklar varmış.

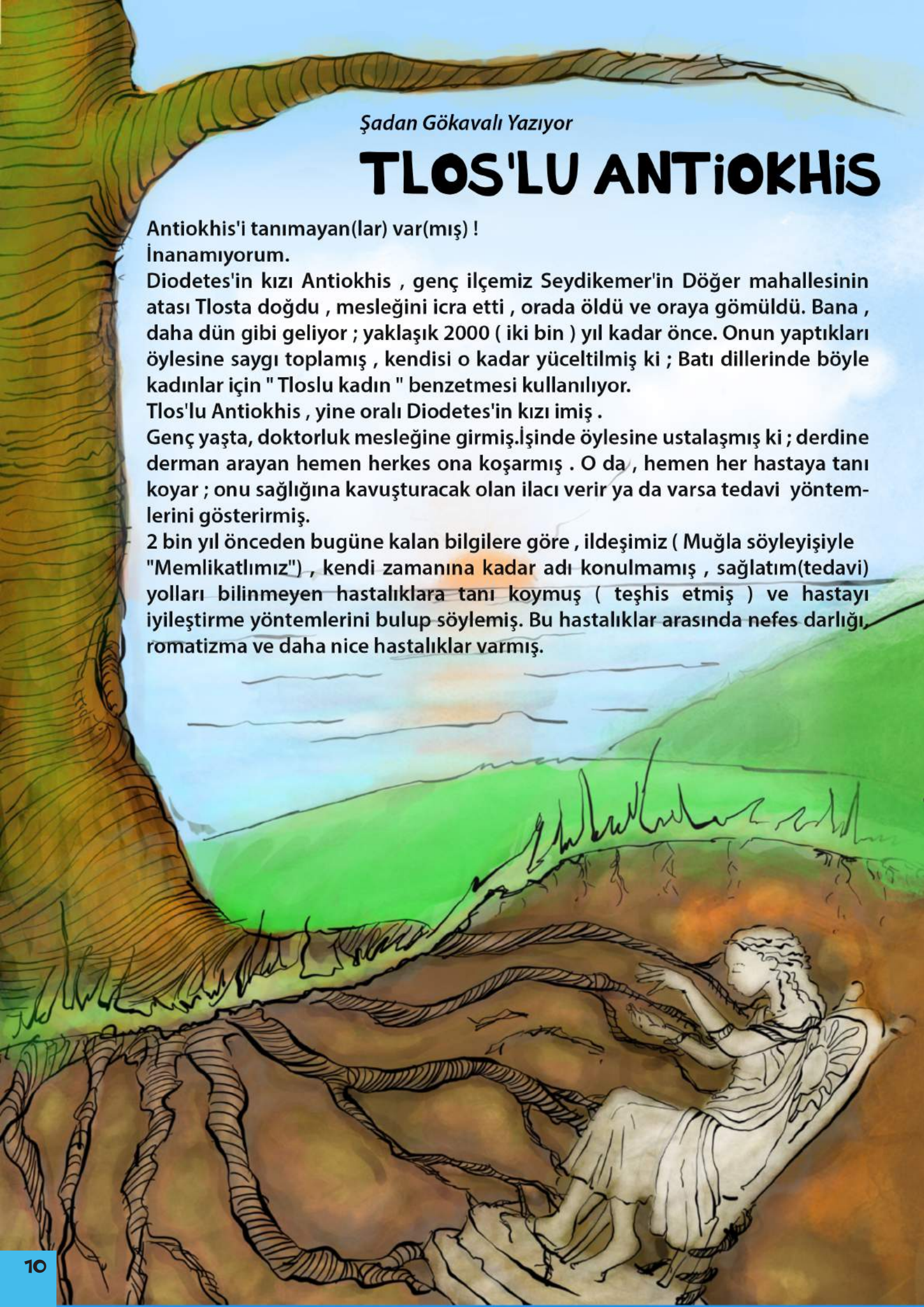

Yine eski yazarlardan öğrendiğimize göre, bu söylensel (efsanevi) doktor kızımıza duyulan sevgi ve hayranlık dolayısıyla, Tlos şehrinin meydanına anıtı dikilmek istenmiş. Kent kurulu da bu isteği görüşüp, oy birliğiyle kabul etmiş. Meclis'in kararını, Diodetes'in kızı nasıl karşılamış dersiniz?
Önce kabul etmemiş:
-Olmaz efendim, demiş. "kabul edemem. Halkın parasını böyle kişisel işler için harcayamazsınız..."
Tlos yetkilileri ısrar edince, usta doktor:
-Halkın eğilimine saygısızlık etmek istemem. Peki, kabul, heykelim dikilsin ama bir şartla: Bu iş için yapılacak tüm harcamaları ben kendi cebimden karşılayacağım..."
Bildiğimiz kadarıyla, bu dillere destan doktorumuzun önerisi doğrultusunda heykeli, Tlos alanına dikilmiş.

Bugün, Seyikemer-Kaş yolu üzerinden sola sapınca, Döğer köyü yakınında, sağdaki kayada çarpıcı bir kaya veya kral mezarı göze çarpar. İnsanüstü çabalarla yaratılmış bu gömütün alınlığında, kanatlı at üzerinde bir yiğit kabartması görülür. Bu uçan at, söylencelerdeki "pegasus" , üstündeki süvari de bellerephontes' tir. bu yiğit, pegasus ' un üzerinde nice kahramanlıklar göstermiştir. Bunlar dan en bilineni, ağzından alevler saçan canavar khimera ' yı öldürmesidir. Söz konusu dişi ejderhanın kesik başı, düştüğü yerde alevler püskürtmeyi sürdürmektedir. Halk usta bu yere , pek yerinde olarak " yanartaş " diyor.
Bellerephon kaya mezarından sonra , Diodetes'in kızı Antiokhis'in şanlı kenti Tlos'un kalıntılılarına ulaşılır. Bakarsınız , sürdürülen kazılarda Antiokhis'in anıtı bulunur...
Bu güzel yurttaşımız niçin bilinmez , bilemiyorum. Merak edenler Max Emmerich'ten Behçet Necatigil'in çevirdiği " Tarihte garip olaylar " ve bu satırların yazarının " Çocuklara - Gençlere Anadolu Söylenceleri" kitabına bakabilir.
Benden bu kadar...

Halet Ana...

"Daha düne kadar erkeklerin gündüz çıkmaya korktukları sokaklarda şimdi kadınlarımız , geceleri bile , yalnız başlarında , ellerinde kirmen örerek dolaşıyor...."

(Kizuwatna Kralı Asitawadas'ın mektubundan)

Türkçesi : Prof. Dr. Halet Çambel

Merhaba Yarının Büyükleri,

Bu yazımda size , adını aklınızda tutmanız gereken öncü bir ATATÜRKİYE kadınından söz edeceğim: Profesör Dr. Halet Çambel, Babası Atatürk'ün yakın arkadaşı , Türkiye'nin Berlin Askeri Ataşesi (Danışmanı) Hasan Cemil Çambel'in kızı olarak 27 Ağustos 1916 'da bu şehirde doğdu. Öğrenimini Almanya'da sürdürürken sanat ve sporun çeşitli dallarında varlık gösterdi. O kadar ki ; (Suat Fetgari ile birlikte olimpiyatlara katılan ilk iki Türk kızından biri olarak) 1916 Berlin olimpiyat oyunlarına katıldı. Bu etkinliğin önemli bir yanı , bu öncü kızımızın daha sonra dünyayı kasıp kavuracak olan Hitler'in elini sıkmayışı idi.

Atatürk'ün açtığı ışıklı yolda yürüyen , ilk Türk kadın arkeologlarından biri olan Halet ; bulunuşuyla bilim dünyası ve tarihi sarsan Hitit Başkenti Hattuşaş kazılarında görev aldı; Luwice'den sonra tüm Anadolu'da yaygınlaşan Hitit dilinin çözülmesine katkıda bulundu. (Bu arada , çözülen ilk Hititçe cümle '' Nu ninda a nezatteni wadar ma ekutteni" (Sen şimdi ekmek yiyeceksin sonra su içeceksin)

Halet Hanım , bir insanın , kendisinden başlayarak çevresini değiştirebileceğini kanıtladı. Yıllarını verdiği Karatepe köyünde meslek ve okuma-yazma kursları açtı. Şimdi orada kadınlar okuyup yazıyor , ev bütçelerine katkıda bulunuyor. Aynı Profesörümüz ; okuttuğu öğrenciler ve yazdığı kitaplarla bilim tarihimizde onurlu bir yer edindi.

Son yıllarını Akyaka'da geçirip orada eşi Akyaka evlerinin mimarı olmakla ünlü Nail Çakırhan'ın yanında toprağa verilen Halet Çambel, İstanbul'da Boğaziçi'ndeki paha biçilemez yalısını Boğaziçi Üniversitesine bağışladı.

Arkadaşlar;

Bileniniz var mıdır ; Akyaka'da Orman Dinlenme Alanın eteğinde güzelim bir koya , oralılar '' Halet Hanım Koyu '' diyor; kendilerini kimse zorlamış olmadığı halde. Burada size bir uyarım, daha doğrusu sizden bir ricam olacak. Yolunuz Akyaka' ya düşürse , oradaki Nail Çakırhan Sokağına girin. Oradaki "Halet Çambel – Nail Çakırhan Galerisi" ni görün.

Bir Atatürk Kadının anısı önünde siz de saygı ile eğileceksiniz ve ona "Halet Ana" diyenlere hak vereceksiniz…

Şadan GÖKOVALI

Tarihe Işık Tutan Bilim Dalı

Arkeoloji

Merhaba Arkadaşlar ben Heredot Bodrumda doğdum. O zamanlar adı Halikarnassos idi. Bana tarihin babası dediler. Çünkü ben yaşadığım dönemde her toplumu araştırdım. Anadolu'yu, Rusya'yı, Yunanistan'ı, Makedonya'yı, Adaları gezip en sonunda İtalya'ya yerleştim. Her tanık olduğum olayı teker teker not ettim. Benden 700-800 sene sonra insanlar, benim kitaplarımla geçmişi öğrendiler. Ancak arkadaşlar benim de bilmediğim görmediğim olaylar, yerler ve kültürler var. Benden çok daha eski yıllarda yaşamış olan. Tarih'in babası bile olsam benden çok uzun seneler önce yaşanmış şeyleri anlatamam. Ama siz bilebilirsiniz. Nasıl mı? Tabii ki kendini eski çağlarda yaşamış insanlara ait kalıntıları bulmaya adamış bilim insanlarından öğrenerek. Biz onlara Arkeolog; yaptıkları bilime de Arkeoloji deriz. Arkeologların çok iyi tarih bilgileri vardır. Arkeologlar tüm bulguları doğa ve kültür ile ilişkilendirirler. Eski insanların dil ve kültürleri üzerine uzmanlaşırlar. Dahası Arkeologların çok nazik ve zarif bir kazı teknikleri vardır. Böylece bugün toprak altında ya da su altında kalmış tarihi eserlere zarar vermeden ulaşabilirler. Ama en önemlisi ; gün yüzüne çıkardıkları eserleri korurlar.

Ben bu bölgede her yeri gezdim. Umarım bir gün siz de gezersiniz. Üzerinde bulunduğumuz toprak dünyada medeniyetlerin başladığı yerdir. Küçük Asya diye geçer adı. Mezapotamya'yı da içerir. Dünya'nın merkezidir adeta. Pek çok halk yaşamıştır binyıllardır bu topraklarda, farklı dil ve kültürlere sahip olan. Tüm dünyadan bilim adamları ülkemize kazı ve çalışma yapmak için gelir. Dünyanın tüm üniversitelerinde özel Anadolu bölümleri vardır. Ne kadar da gurur verici değil mi? O zaman bundan sonra bizler öncelikle bir açık hava müzesi olan ülkemizin, daha sonra da ülkemizdeki tarihi eserlerin değerini bilmemiz gerekir.

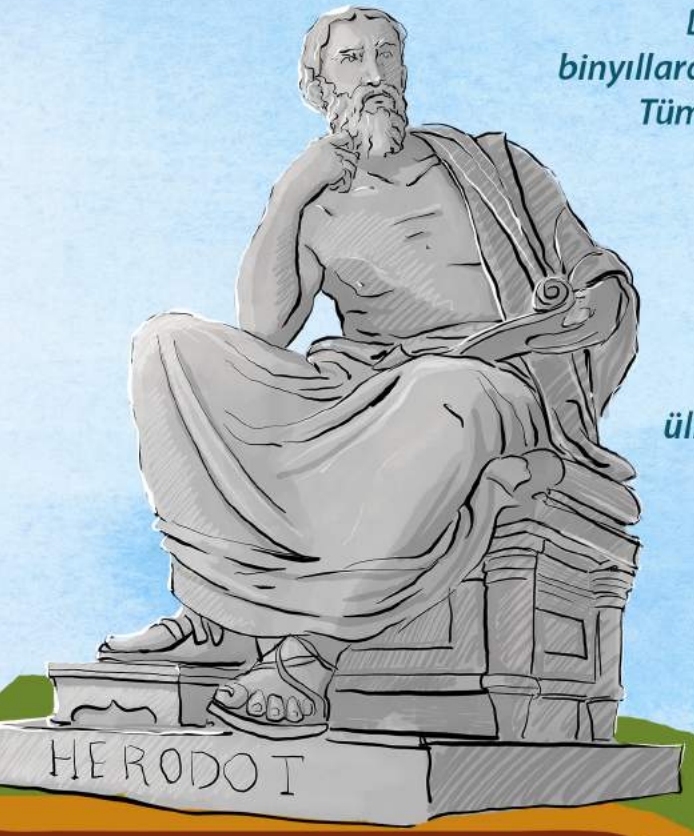

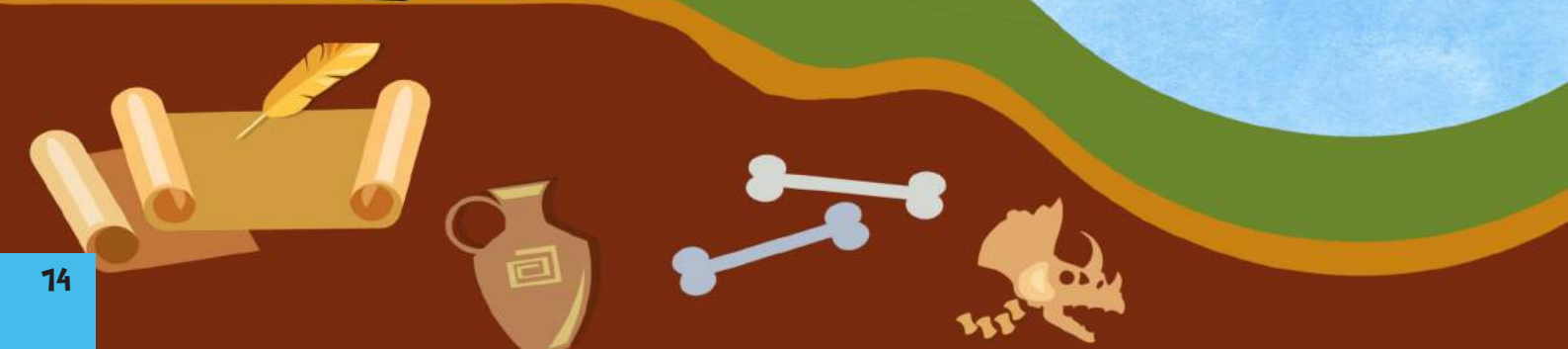

Her şeyden daha pahalı olan bu tarihi eserleri yabancılar çalmasın diye korumalıyız. Geçmişi ve geçmişteki medeniyetleri bilmeliyiz. Örneğin Muğla'nın Karya ve Likya adlı iki koca medeniyetin beşiği olduğunu biliyor muyuz? Muğla'daki tarihi eserleri biliyor muyuz? Burada yaşanmış hikayeleri biliyor muyuz? Dünya Kültür Mirasındaki Muğla eserini ya da dünyanın yedi harikasından birinin Muğla'da olduğunu biliyor muyuz? Mesela İlk Türk arkeoloğunun Osman Hamdi Bey olduğunu biliyor muyuz?

Özetle arkadaşlar; bizler bilgimiz ve sevgimiz ile Arkeolojide örnek ülke olmalıyız. Birleşmiş Milletlerin Kültür Birimi UNESCO'dur. UNESCO, Ülkelerdeki kültürel varlıklar tek bir ülkenin değil tüm dünyanın mirasıdır der ve tarihi eserleri koruma altına alır. Tüm dünya bu eserlere saygı duyar. İşte bunlara kültürel miras denir. Adım attığımız her yeri tarihi eser olan Türkiye'den UNESCO dünya miras listesine sadece 16 eser girmiştir. Bunlar;

İstanbul'un Tarihi Alanları
Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas)
Hattuşa (Boğazköy) - Hitit Başkenti (Çorum)
Nemrut Dağı (Adıyaman - Kahta)
Xanthos-Letoon (Muğla)
Safranbolu Şehri (Karabük)
Troya Antik Kenti (Çanakkale)
Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne)
Çatalhöyük Neolitik Kenti (Konya)
Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir)
Bursa ve Cumalıkızık
Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri
Efes (İzmir)
Ani Arkeolojik Alanı
Göreme Milli Parkı ve Kapadokya (Nevşehir)
Pamukkale-Hierapolis (Denizli)

Bundan böyle daha çok tarih sevelim daha çok ülkemizin eserlerini UNESCO listesine sokmak için çabalayalım arkadaşlar.
Sizleri çok seven Bodrum'lu HEREDOT.

AYŞE MUĞLA'DA

YAZAN-ÇİZEN: DEVRİM ÖMER ADA

İYİ Kİ ULA OVAYA KURULMUŞ! YOKSA TEK VİTESLE YOKUŞ ÇIKMAK ÇOK ZOR OLURDU.

BİSİKLETE BİNMEYİ ÇOK ÖZLEDİM! EVİMİZE DÖNELİM DE BİRAZ BİSİKLETE BİNELİM Mİ BABA?

HAYDİ AKYAKA! BİSİKLET KİRALAMAYA!

AY!

HA! HA! HA!

MEHMET! ÇOK KORKUTTUN!

AMA AKYAKA GÜZEL FİKİR...

O ZAMAN BEN DE MEHMET'İN ANNESİNE HABER VEREYİM...

20 DAKİKA SONRA AKYAKA'DA

ÇOK GÜZEL BİR BİSİKLET! ONLARA NE DENİYORDU

O TİP BİSİKLETLERE, TANDEM DENİYOR KIZIM.

KİRALIK BİSİKLET

ÇOK TEŞEKKÜRLER ABLA

RİCA EDERİM, KASKLARINIZI DA ALIN.

BİSİKLETİ HEP BİR OYUNCAK OLARAK GÖRÜRDÜM AMA BİSİKLET ÇOK DAHA FAZLASIYMIŞ...

MESELA BU MACERADA SENİ DİYARDAN DİYARA GEZDİREN SARI VE GÜÇLÜ AT....

BENİMKİ İSE DÜNYANIN EN GÜZEL MANZARASINI ARAYAN PRENSESİN ZARİF BEYAZ ATI.

MUĞLA'NIN HER YERİ, HER DAKİKASI O KADAR GÜZEL Kİ!

....VE PRENSES ARADIĞINI BULUR ....

DEVRİM ADA

Merhaba sevgili çocuklar. Elon Musk ileride ne yapacağını düşünüp duran genç bir adamdı.

Ona bir kitap hediye etmeye karar verdim.

Günler boyunca kitabı dikkatle okudu...

...ve kararını verdi! 3 konu dünyanın tüm geleceğini şekillendirecekti ve Elon o konularda çalışmak için biçilmiş kaftandı.

İnternet, Temiz Enerji ve Uzay seyahatleri...

1.İnternet: online ödeme sistemi olan paypal şirketini kurdu.

Sonra şirketini satıp oradan kazandığı parayı hayalindeki diğer işine yatırdı.

2. Temiz Enerji: temiz enerji kaynaklarıyla çalışan bir araba üretmeye karar verdi. Arabasına ünlü biliminsanı Tesla'nın adını verdi.

Oradan elde ettiği gelirle uzay çalışmalarlarına başladı.

3. Uzay Seyahatleri: SpaceX projesini başlattı.

Bugüne kadar sadece ABD, Rusya, Çin gibi bir kaç ülkenin başarabildiği şeyi yaptı ve .... roketini uzaya araç gönderip geri gelebilen ilk insan oldu. Yani yüzün üzerinde ülkenin başaramadığını Elon Musk'ın hayal gücü başardı!

Elon Musk'ın emeklilik hayali Mars gezegenine yerleşmek. Son yaptığı açıklama da bu yönde: 10 yıl içinde Mars'ta bir koloni kurabileceklerini söyledi.

Ben Alon Musk'ın bunu başarabileceğini düşünüyorum...

Yıldırım

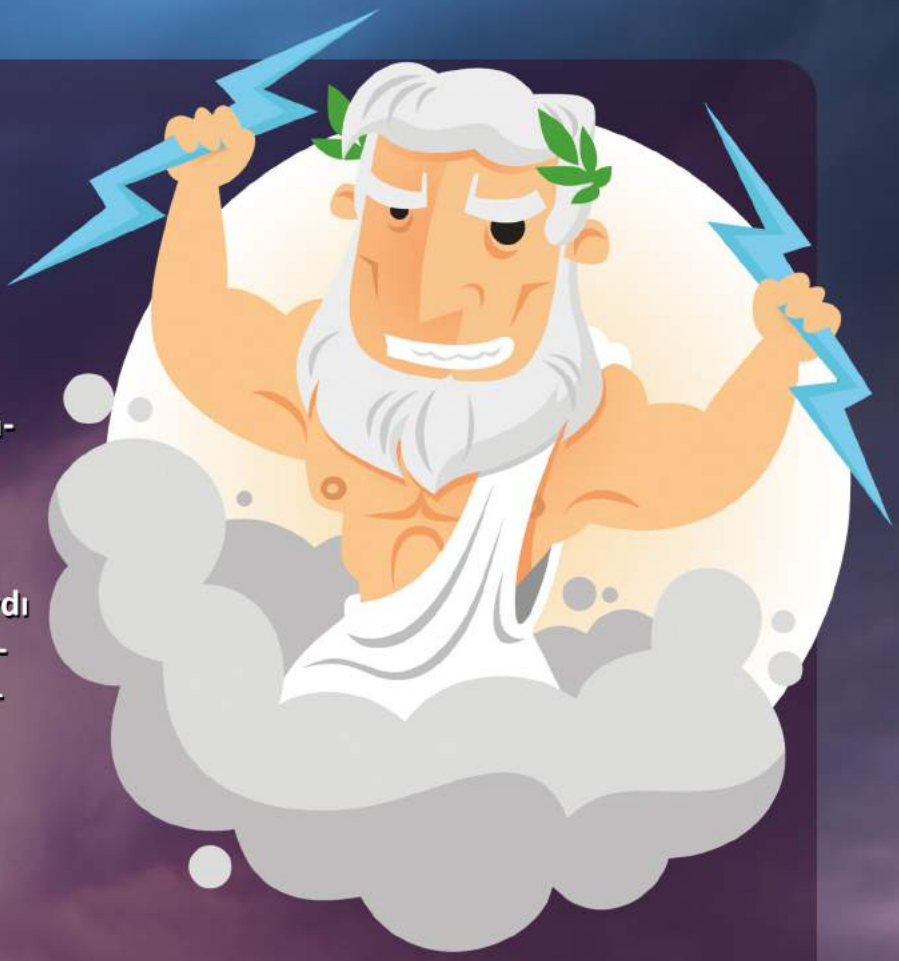

Bundan çok uzun zaman önce efsaneye göre antik yunanda pek çok tanrı yaşardı. Bu tanrıların kralına Zeus denirdi. Romalılar ise Jüpiter derlerdi. Zeus öyle güçlü bir tanrıydı ki yerin ve göğün efendisiydi. Yıldırımlardan yapılmış arabası ile gökyüzünde gezer, kızınca yeryüzüne yıldırımlar saçardı.

Aynı dönemlerde kuzeyde yaşayan Vikinglerin ise yıldırıma hükmeden başka bir tanrısı vardı. Tanrılar kralı Bilge Odin'in oğlu Thor. Thor onlara göre en güçlü tanrıydı. Çünkü çekici yıldırımlardan güç alırdı. Bizler bugün Thor ve diğer tanrısal efsanelerin gerçek olmadıklarını biliyoruz. Ancak yıldırımlar gerçektir. Dahası arkadaşlar, yıldırımlar çok tehlikelidirler.

Öncelikle yıldırımın ne olduğunu bir öğrenelim;
Yıldırım bulutlardaki enerjilerin geçişidir. Artı ve eksi enerjiler yer değiştirir. Şimşek de yıldırım gibidir; iki bulut arası gürültü ve ışıkla meydana gelir. Ancak yıldırımlar bulut ve toprak arası hızla meydana gelir. Yıldırımlar ölümcüldür. Yıldırımın düştüğü yerde eğer yıldırım savar yani paratoner yoksa yangınlar ve hortumlar çıkabilir. Yıldırımdan korunmak için; dikkat etmek gerekir. Mesela Yıldırım düşmeden önce vızıltıya benzer bir ses gelir. Sonra derimizde karıncalanmalar olur ve elektrikten saçlarımız diken diken olur. Eğer bunlar yağmurlu bir havada bize oluyorsa oradan hemen uzaklaşmak gerekir. Üstü kapalı bir alana gidip yağmur geçene dek orada kalınmalıdır. Elimizde şemsiye ve benzeri uzun metal cisimler varsa derhal atılmalıdır. Ağaçlardan, elektrik direklerinden, su birikintilerinden, sivri yerlerden uzak durulmalıdır. İnsanlardan uzaklaşarak çömelmeli ve kafamızı öne doğru eğmeliyiz. Otomobil ve binalar yıldırım ihtimaline karşı en güvenli yerlerdir. Binalardaki paratoner yani yıldırım savarlar da aynı şekilde güvenliğimizi sağlarlar.

Besinlerin Sindirimi

Besinlerin kana geçebilecek kadar küçük parçalara ayrılmasına sindirim denir. Yediğimiz besinler sindirim olayı sonunda yararlı hale gelerek, kana karışır. Kan yoluyla bütün vücuda dağılır.

Besinlerin Sindiriminde Görevli Yapı ve Organlar

1. Ağız

Sindirim ağızda başlar. Dil, diş ve tükürük bezleri sindirime yardımcı olur. Besinleri dil ve dişler ile küçük parçalara ayırır. Tükürük bezleri besinleri ıslatır ve kayganlaştırır.

2. Yutak

Besinlerin yutulmasını sağlar, nefes alma ve konuşmada da görevlidir. Besinlerin ağızdan yemek borusuna iletilmesini sağlar.

3. Yemek borusu

Besinlerin mideye iletilmesini sağlar. 25 cm uzunluğundadır. Kaslı ve esnek yapısı vardır.

4. Mide

Besinler midede toplanır. Burada yaklaşık 1-4 saat kalır. Kasılıp gevşeyerek ve midenin ürettiği sıvılarla besinleri bulamaç haline getirir. Mide sıvısı besinlerle alınan mikropların öldürülmesini de sağlar. Çorba kıvamına gelen besinler ince bağırsağa gönderilir.

5. İnce Bağırsak

Yaklaşık 8 metre uzunluktadır. Besinler salgılar ile daha küçük parçalara ayrılır. Parçalanan ve yararlı hale gelen besinler emilerek kana geçer. Sindirim burada tamamlanır. Kana geçemeyen atık maddeler kalın bağırsağa iletilir.

6. Kalın Bağırsak

Fazlalık olan su, vitamin ve mineraller burada emilerek kana geçer. Sindirilmeyen besinler anüsten dışarı atılır.

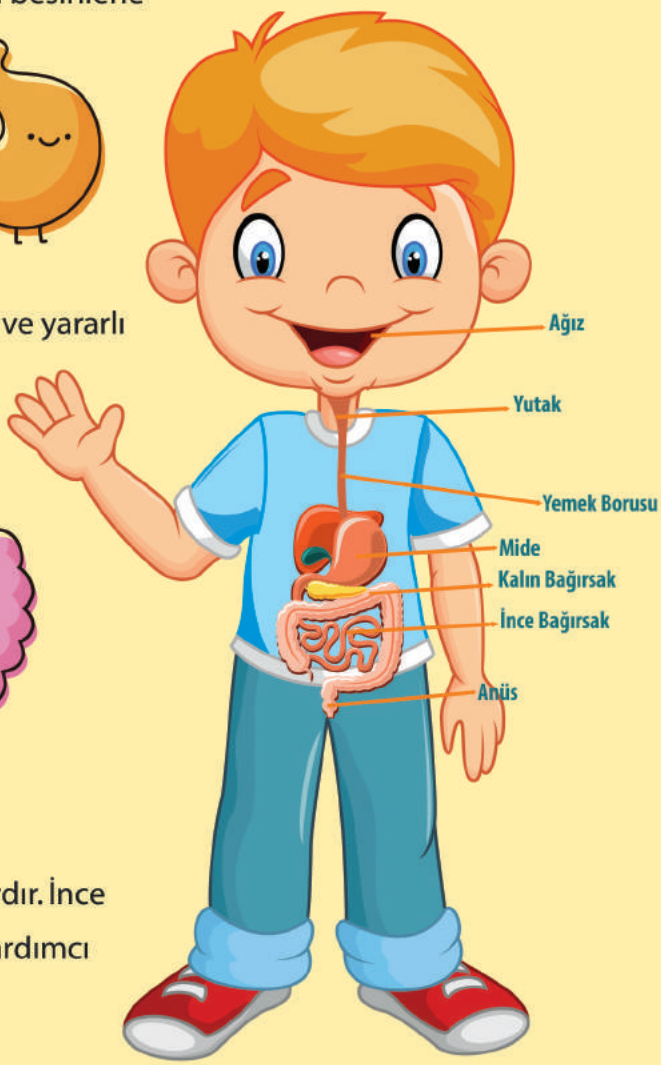

Sindirime Yardımcı Organlar

Karaciğer ve pankreas sindirime yardımcı organlardır. İnce bağırsağa salgıladıkları sıvılarla sindirim olayına yardımcı olurlar.

Masa Tenisi

Selam arkadaşlar; sizlere hepimizin bildiği aslında çok basit gibi gözüken ama bütün vücudunuzla aklınızı birleştirdiğiniz ve sporların en zevklilerinden biri olan masa tenisini anlatacağım. Eskilerin deyimiyle de "ping pong".

Aslında çok eski bir spor sayılmaz masa tenisi 1880'li yıllarda İngiliz ordusu askerleri çok sıkıldıklarından vakitlerini geçirmek için arayışlara giriyorlar. Peki bunun için ne yapıyorlar dersiniz; ortasında file bulunan ikiye bölünmüş bir masa, ordunun erzak kutularından yapılmış bir raket ve şişe mantarlarından da top Sonuç olarak masa tenisinin temellerini atıyorlar.

Masa tenisi 15.25 cm yuksekliğinde file,çapı 40 mm olan bir top ve doğal tahtadan yapılmış üzerine lastikler yapıştırılmış bir raket ile oynanıyor.

Bu spor sayesinde; hızlı düşünmeyi, reflekslerimizi hızlandırmayı ve takip yeteneğimizi geliştiriyoruz.

Örneğin masatenisi oynayarak matematik öğretmeninizin sorduğu sorulara herkesten daha hızlı cevap verebilirsiniz. Masatenisi oynarken hem vücudumuz çalışıyor hem de beyin jimnastiği yapmış oluyorsunuz. Çünkü rakibi yenebilmek için topu nereye ve nasıl atacağınızı çok hızlı bir şekilde planlamanız gerekiyor.
Eğer ki; hoşunuza gittiyse gelin size Büyükşehir Belediyesi Antrenörü Raif ÖZEN'le olan oyunlarımızı anlatayım.Her buluşmamız istasyon oyunu ile başlayıp top sektirmeyle devam ediyor . Tabi ki sonra masalarımızın başına geçip saatlerce oynayabileceğimiz masa tenisine başlıyoruz. İlk başlarda "toplar küçük rakete denk getiremiyoruz" diyoruz ama sonra topa bakmayı bile unutuyoruz.Unutmadan robot bir kardeşimiz var onunla oynamadan günü bitmiş saymıyoruz. Topu yönlendirmeyi de hallettik mi hocamızın dediği kupalara bakıyoruz.

Bu çok zevkli oyunu oynamayı siz de düşünmez miydiniz.

Dilimizi Bozmayalım

Arkadaşlar,

Herkesin ana dili, dünyanın en güzel dili sayılabilir. Ama Türkçemizin, en soylu ve güzel dillerden biri olduğunu bütün dünya kabul ediyor.

Ne yazık ki : son zamanlarda güzel dilimiz yalan yanlış kullanılan sözcük ve tümcelerin akınına uğruyor. Çoğumuz, belki bilmeden şöyle kelimeler kullanıyoruz : "kendine iyi bak", "bay bay""görüşürüz", "çüüz""öptüm""çav", "si yu : see you" daha neler neler.

40 yıllık üniversite öğretim üyesi ve çoğunun dedesi yaşlarda olduğum için size öğüt verme hakkını görüyorum kendimde:

Anlamını bilmediğiniz sözcükleri kullanmayın ; "kendine iyi bak" gibi karşınızdakine öğüt verir gibi konuşmaktan kaçının. Ben sizin yaşta olsam; en kısa zamanda bir Türkçe sözlük ve yazım kılavuzu edinir; fırsat buldukça açıp onlardan yararlanırdım.

Unutmayın; iyi bir giyim kadar, düzgün bir Türkçe konuşmak da , en etkileyici yöntemdir.

Unutmadan bir ricam daha var: Türkçeyi iyi öğrenirseniz , bir yabancı dili de daha kolay öğrenirsiniz.

Daha güzel bir dünya için, kişilerin birbirlerini anlamaları, ama doğru anlamaları gerekir...

Şadan Gökovalı

Kültür ve Sanat

Ne Okuyalım?

Anadolu Binbir Mitolojik Öykü - 2

Işık Soytürk "Anadolu Binbir Mitolojik Öykü-2" kitabında Mitolojik çağlardan bu güne yaşanan öyküleri ele almış.
Eşek Kulaklı Kral Midas'tan, Efesli İki Çoban'a, Herkül'den, Sinop'a adını veren tanrı kızı Sinope'ye kadar birçok öykü kitapta yer bulmuştur.
Nuh'un Gemisi nasıl ortaya çıktı? Kaç gün sular üstünde kaldı? Peki, ya "Nuh'un Pudingi" bunu biliyor musunuz? Bu soruların tüm cevaplarını bu kitapta bulabileceksiniz.
Aşk tanrısı Eros güzellik tanrıçası Afrodit'in oğludur. Afrodit oğlundan güzelliğini kıskandığı bir kızı rezil etmesini istemiş. Bu kız, Milet kenti kralının en küçük ve en güzel kızı Psike. Eros, tam oku kıza atacakken güzelliğine hayran olmuştur. Sonra mı? Sonrası ve daha nice sürükleyici öykü bu kitapta…

Ne İzleyelim?

Küçük Prens

Bir kitaptan daha fazlası olan Küçük Prens her yaştan insanı hayatının belli bir döneminde etkilemiş ve etkilemeye devam ediyor. Kitabın Fransız yazarı Antoine de Saint-Exupéry kitabını asla büyümeyen ve büyümek istemeyen yetişkinlere armağan ederken aklında şu vardı: Kendi çocukluğunu asla yitirmemek. Kendini her zaman çocukluğundan sürgün edilmiş gibi hisseden Saint-Exupéry çocuklara ve çocukluğunu hala yitirmemiş büyüklere tüm hayatı boyunca çok önem verdi.Daha önce de sinemaya uyarlanan Küçük Prens, kitabın 70. yılında nihayet büyük bir prodüksiyonla bir kez daha çekildi ve seyirci ile buluşma fırsatını yakaladı. Filmi izlemeden önce sadece hayal dünyamda canlandırabildiğim tatlı prensi beyazperdede görebileceğim için çok heyecanlıydım.

Noel Baba'nın Türkiye'de Yaşadığını Biliyor musunuz?

Sevgili Çocuklar, Yılbaşı'nda bize armağanlar getiren Noel Baba'yı sanırım hepiniz tanıyorsunuz. Ama onun çok çok uzun yıllar önce, yurdumuz Türkiye'de gerçekten yaşamış olduğunu biliyor muydunuz? Gelin size şimdi, onun yaşam öyküsünü anlatayım.

Noel baba günümüzden 1746 yıl önce, Akdeniz kıyısındaki Patara/Ovagelemiş'de doğmuş. Hayatı boyunca da Patara'nın yakınındaki Mira/Demre'de yaşamış.Bu iki antik kent,bugün Antalya ilimizin sınırları içindedir. O zamanlar Patara bir liman kentiymiş. Bu kentte, buğday ticareti yapan zengin bir aile yaşıyormuş. Bu ailenin çok güzel bir evi, evin de cennet gibi bir bahçesi varmış. Bahçede binbir çeşit ağaç ve çiçek yetişiyormuş. Çiçekler çevreye mis gibi kokular yayıyorlarmış. Günlerden bir gün, bu ailenin bir oğlu dünyaya gelmiş. Adını Nikolas koymuşlar. Nikolas, 'zafer kazanan kahraman' anlamına geliyormuş. Bu görkemli evde Nikolas, zenginlik ve mutluluk içinde büyümüş. Fakat daha çok genç denilebilecek bir yaşta, ansızın anne ve babası ölüvermiş. Ailesinin tüm serveti ona kalmış. Bu servetle ne yapacağını düşünen Nikolas, sonunda çevresindeki yoksul insanlara yardım etmeye karar vermiş. Zenginliğini ihtiyacı olanlarla paylaşarak, hem yoksulları sevindirmiş, hem de kendisi mutlu olmuş.

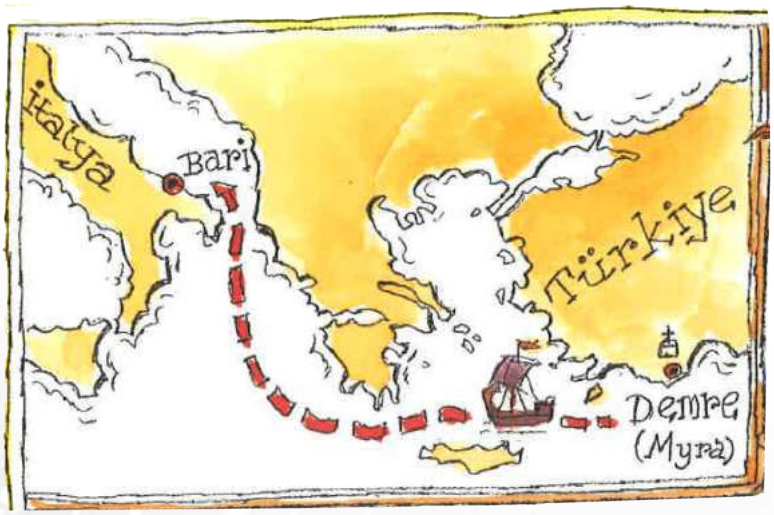

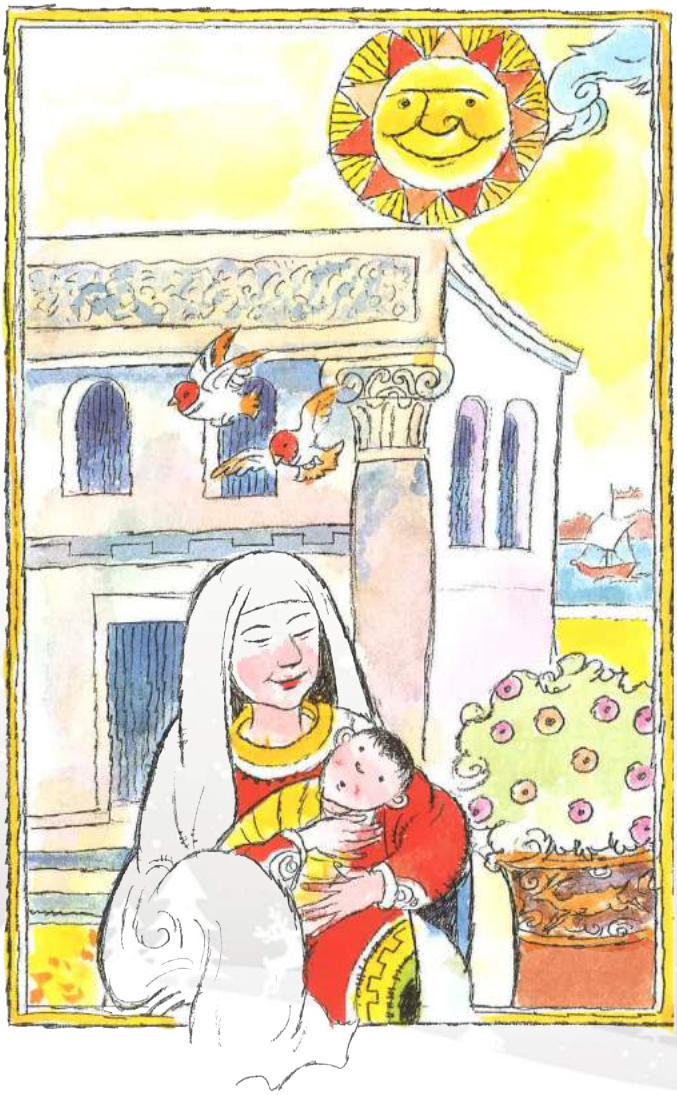

Evini de satıp, daha küçük bir evde yaşamaya başlamış. Bir kış akşamı Nikolas, Patara sokaklarında yürüyormuş. Bir evin yanından geçerken sesler duymuş. Merak edip pencereden içeri bakmış ve konuşmalara kulak misafiri olmuş. Evde yoksul bir baba ve üç genç kız görmüş. Kızlar çok yoksul oldukları için evlenemiyorlarmış.

O zamanlar, genç kızların evlenirken yanlarında çeyiz götürmesi adetmiş. Yoksul kızlar ne yapmaları gerektiğini tartışıyorlarmış. İçlerinden biri kendini köle pazarında satmayı önermiş. Bunları işiten Nikolas, evin damına çıkıp bacadan üç kese altın atmış. O gece Aralık ayının 25'i imiş. Yani İsa peygamberin doğum gününün yıldönümüymüş. Altın keseleri, kızların kuruması için şöminenin yanına astıkları çorapların içine düşmüş. Kızlar sabah uyandıklarında altın keselerini bulunca çok sevinmişler. Bu armağanın kendilerine gökten geldiğini sanmışlar. Bir süre sonra, üç kız kardeş çeyizlerini hazırlayıp evlenmişler.

Nikolas yaptığı iyiliklere karşılık, teşekkür beklemediği için daima kendini gizlemeye çalışırmış. Tanınmamak için de başına uzunca bir kukuleta takarmış. Fakat o gece yaşlı bir kadın, onu bacadan para keselerini atarken görmüş. Bunu arkadaşlarına anlatmış. Bu

işi Nikolas'ın yaptığını duyan kentin yoksul halkı, ondan yardım istemiş. O da, hiç kimseyi geri çevirmemiş. Kimine elbise, kimine ayakkabı, kimine para, kimine de kullanmadığı ev eşyalarını vermiş. Her yıl Noel'de fakirlere armağanlar dağıtmayı da sürdürmüş. Bu yüzden de Noel Baba adını almış. Bir süre sonra Noel Baba, evini satıp Mira'ya (Demre) taşınmış. O zamanlar Mira ve tüm Anadolu, Roma İmparatorluğu'nun içinde kalıyormuş. Mira halkı çok yoksulmuş. O kadar ki, anne babalar çocuklarına bile bakamıyorlar ve onları çaresizlikten sokağa terk ediyorlarmış. İşsiz güçsüz yetişkinler, bir parça ekmek için bütün gün dileniyor, hastalar ve kimsesiz yaşlılar da sokaklarda acı içinde yaşıyorlarmış. Bu sefaleti gören Noel Baba, Mira'da anasız babasız çocuklar için yetimhane, yoksullar için aşevi, hastalar için hastane, yaşlılar için bakımevi yaptırmış. Gün geçtikçe Noel Baba'nın iyilikleri ağızdan ağıza, kentten kente, ülkeden ülkeye yayılmış. O sırada Mira'nın baş rahibi ölmüş ve Noel Baba başrahip seçilmiş. Yaşadığı sürece Noel Baba Mira halkı için hep iyi şeyler yapmış. Ve günün birinde, 6 Aralık 350 yılında ölmüş. Onun öldüğünü duyan din adamları, uzak yakın her yerden Anadolu'dan, Yunanistan'dan, Mısır'dan, Filistin'den, cenaze törenine gelmişler. Noel Baba'nın sağlığında yardım ettiği yoksullar, yaşlılar, yetimler, çoluk çocuk herkes onun cenaze törenine katılmış. Daha sonra Miralılar onun adına bir kilise inşa ettirmişler ve Noel Baba'yı aziz mertebesine yükseltmişler. O günden sonra artık Aziz Nikolas olarak anılmış. Noel Baba ölmüş ama onun iyilikleri, mucizeleri unutulmamış. Dilden dile anlatılmış, kulaktan kulağa yayılmış. İnsanlar her yıl 6 Aralık'ta, Noel'de ve Yılbaşı'nda onun kılığına girerek hediye verme geleneğini sürdürmüşler. Böylece onun anısını yaşatmışlar.

Noel Baba dostluk, kardeşlik, sevgi, barışseverlik ve iyilikseverlik gibi

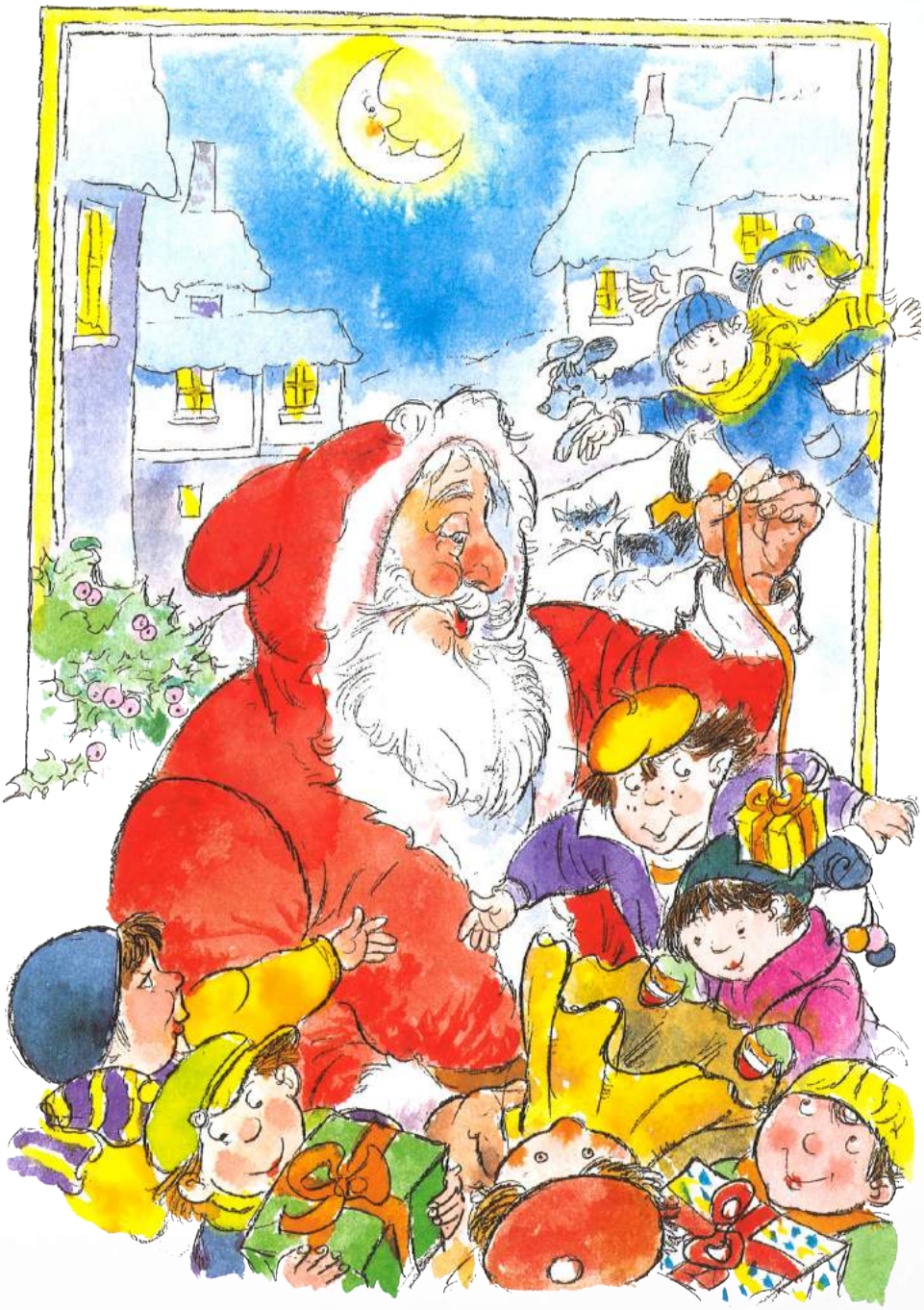

değerleri kişiliğinde simgelemektedir. Bu nitelikler herhangi bir dinin tekelinde olmayıp, Anadolu kültürünün özündedir. İnsanları oldukları gibi benimseyip onları din, dil, ırk ayrımı yapmadan tanıyıp sevmek, yardımlaşmak ve paylaşmak barış içinde yaşamanın en önemli koşullarıdır. İşte bu değerler 4. yüzyılda Noel Baba'yla, daha sonraki yüzyıllarda Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli, Pir Sultan Abdal gibi düşünür ve ozanlarımızın dizeleriyle, Anadolu'dan dünyaya bir ışık gibi sürekli yayılmıştır. Sevgili çocuklar, Antalya'ya yolunuz düştüğünde Noel Baba'nın doğduğu kent Patara/ Ovagelemiş ile, yaşadığı kent Mira/Demre'yi ziyaret etmeyi unutmayın. Orada Noel Baba armağanlarıyla sizleri bekliyor.

Işık Soytürk
Arkeolog

Müzeleri Gezelim

İlimiz hem doğa güzellikleri hem de tarihi ile tam bir cennet! Eminiz şu ana kadar Muğla'da birçok yeri gezdiniz. Peki ya müzeler? Kültürel ve tarihsel değeri olan nesnelerin toplanarak sergilendiği yerler olan müzeleri mutlaka ziyaret emelisiniz. Sizler için Muğla'da ziyaret edebileceğiniz müzeleri derledik.

Muğla Müzesi

Muğla Büyükşehir Belediyesi binasının hemen arka avlusunda, kütüphanenin karşısındaki alanda hizmet veren Muğla Müzesi içerisinde tam bir tarih zenginliği barındırıyor. Doğa Tarihi Salonu, Arkeoloji Bölümü, Gladyatörler Salonu gibi tarihi ögeleri barındıran müzede 5-9 milyon yıl önce yaşamış canlıların fosillerini görme imkanına sahipsiniz. Büyük ihtimalle birçok zaman önünden geçtiğiniz müzeyi ziyaret etmediyseniz en kısa zamanda ziyaret etmenizi öneriyoruz.

Adres: Müştakbey, Eski Postane Cad, Belediye Binası Yanı Menteşe/Muğla

Bodrum Deniz Müzesi

Bodrum'da denizciliğin ve tekne yapımcılığın tarihçesi hakkında bilgi edinebileceğiniz Bodrum Deniz Müzesi içinde Cevat Şakir Kabaağaçlı Koleksiyonunu da görme imkanına sahipsiniz. Denizcilik, tekne yapımcılığı ve denizcilik tarihi konusunda meraklıysanız mutlaka ziyaret etmelisiniz. Pazartesi hariç haftanın her günü 10.00-18.00 saatleri arasında müze ziyaretçilere açıktır.

ADRES: Çarşı Mah. Nazım Hikmet Sokak No.4/1 48400 Bodrum / Muğla

Marmaris Kalesi ve Arkeoloji Müzesi

Marmaris Arkeoloji Müzesi, ziyaretçilerine Marmaris Kalesi içinde hizmet veriyor. Müzede, civardaki Knidos, Burgazada ve Hisarönü örenyerlerinden buluntular sergileniyor.

Müzeye ev sahipliği yapan, MÖ 2. binyılda inşa edilmiş olan Marmaris Kalesi, Ege Denizi ve Akdeniz arasında geçişin sağlandığı bir noktada bulunması nedeniyle önem kazanmış. Cumhuriyet öncesinden yakın tarihe kadar konutların bulunduğu bir yaşam alanı olan kale, 1980–1990 arasında restore edildi ve 1991'de TC Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından müze olarak hizmete açıldı.

Adres: Tepe Mah., Kale İçi, 48700 Marmaris/Muğla

Milas Müzesi

İlçe ve çevresindeki ören yerlerindeki kazılarda ele geçen buluntuların bir bölümü Milas Müzesi'nde sergilenmektedir.

1987 yılında ziyarete açılan müze 1,5 dönümlük bahçe içindeki iki katlı binadadır. Teşhir salonunda yer alan 11 vitrinde Stratonikea kazılarında bulunan altın eserler, İasos kazılarında bulunan pişmiş toprak kandiller, Milas ve çevresindeki kazılardan buluntular, heykeller, heykel başları sergilenmektedir. Müzenin bahçesi de açık sergi alanı olarak kullanılmaktadır.

Adres: Ahmet Çavuş Hayıtlı, Köprüler Meydanı No:1, 48200 Milas/Muğla

Bodrum Su Altı Arkeoloji Müzesi

Saint John Şövalyelerinin inşa ettiği Bodrum Kalesi içinde kurulu olan Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi yalnızca geçmiş zamanların tozlu yadigarlarını sergileyen bir müze değil, dünyada benzeri az görülür "yaşayan müzeciliğin" heyecan verici örneklerinden biridir. "Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi" Türkiye'de konusunda tek, dünyanın sayılı müzeleri arasındadır.

Adres: Çarşı Mh., 48400 Bodrum/Muğla

Fethiye Müzesi

Antik Likya Bölgesi'nin batısındaki en güzel kenti Telmessos'un üzerinde kurulmuş olan ve Teke Yarımadası'nın liman kenti olan Fethiye'deki ilk müzesi 1962 yılında oluşturulmaya başlanmıştır. Müzemizde sergilenen eserler arkeoloji seksiyonu , Tlos ve Kaunos Antik Kentleri'nden gelen eserler seksiyonu bahçemizin teşhirinden oluşmaktadır. Bu özel Arkeoloji bölümlerindeki eserler M.Ö 3. binden başlayarak uzun yıllara dayanan Bizans yıllarının sonuna kadar tarihlenen heykel, heykel başları , seramik , cam , metal ve madeni paraların oluşturduğu eserlerden bir araya gelmiştir. Arkeoloji salonunda ayrıca bölge tarihi ve bölgenin kültürü hakkında önemli bilgiler sunan yazıtlarda bulunmaktadır.

Adres: Kesikkapı Mh. 505 Sk. No:4 48300 Fethiye/Muğla,

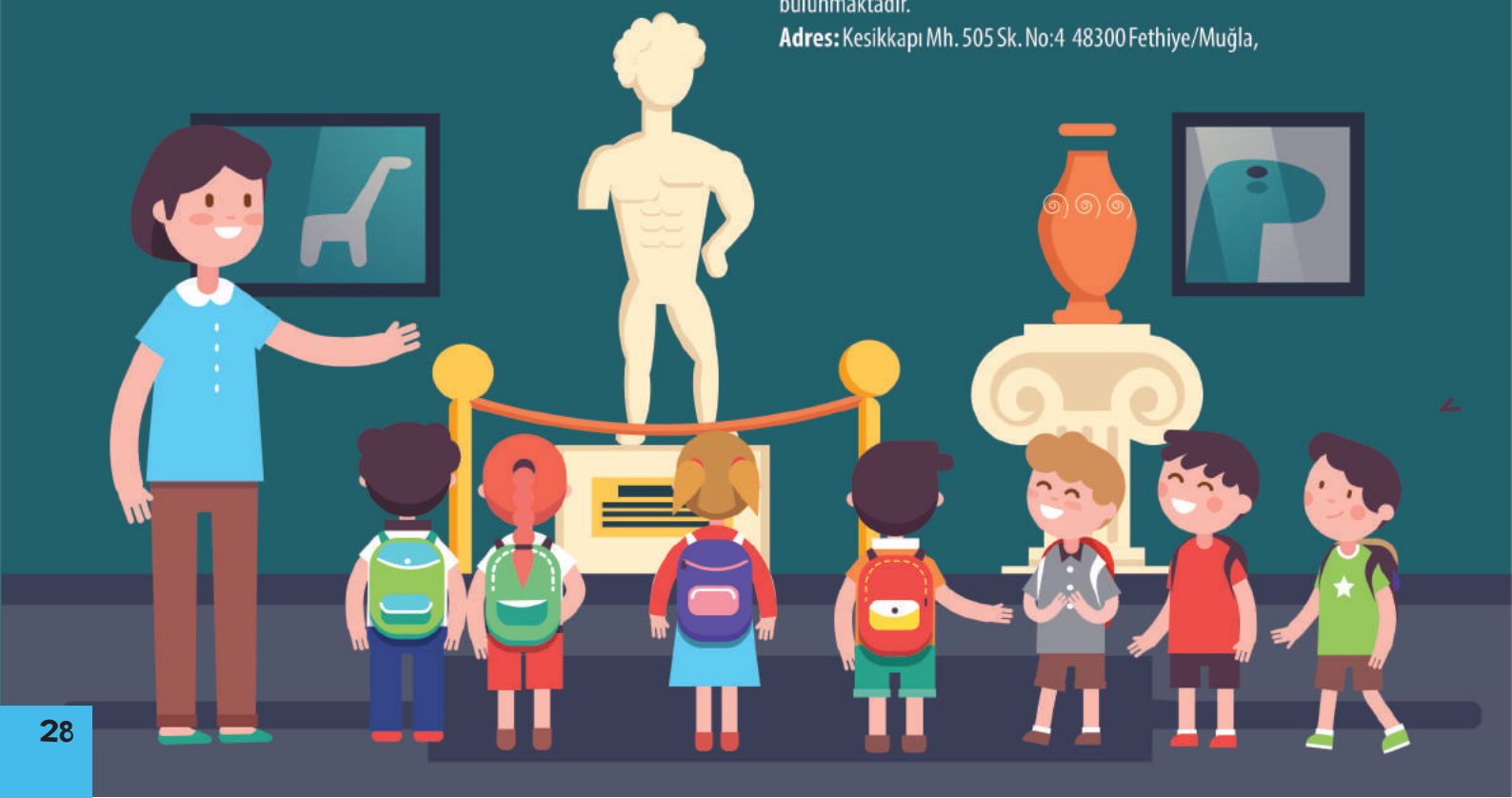

Noel Baba Kalemlik

Malzemeler;

- Kırmızı, siyah, taba ve beyaz kâğıt.
- Siyah renk kalem
- Tuvalet kâğıdı rulosu
- Yapıştırıcı
- Makas
- Mukavva

Yapılışı:

- Başlamak için, öncelikle kırmızı kağıttan bir parça kesin ve tuvalet rulosunun etrafında dolandırın ve yapıştırın.

- Tuğla desenlerini üzerine çizin. Kesmiş olduğumuz kırmızı kağıdımızı tuvalet kağıdı rulosuna yapıştırın ve sonra Noel Babanın ayaklarını, şapkasını, yüzünü ve eldivenlerini kesin.

- Siyah kağıttan bir oyuncak çantası kesin.

- Rulonun alt kısmına mukavvadan rulo ölçüsünde daire kesin.

- Kestiğiniz malzmeleri tuvalet kağıdı rulasına yapıştırın. Kalemliğimizin devrilmemesi için içine bozuk para koyabiliriz.

What is the weather like today?

Kutulardaki kelimelerle resimlerin altındaki boşlukları doldurunuz.

freezing	sunny	icy	rainy	hot	cold
cloudy	windy	stormy	foggy	snowy	chilly

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

It's .....

Dünyaya Ayak İzinizi Olumlu Bırakın

Ayak izi denildiğinde aklınıza ne geliyor? Ayağınızın bıraktığı iz olarak anlamanız gayet doğru ve normal. Ancak çevre konularında ayak izi kavramının farklı bir anlamı daha var. Çevre ile ilgili araştırma yaptığınızda karşınıza karbon ayak izi, su ayak izi ve ekolojik ayak izi gibi kavramlar çıkabilir. Peki nedir bu ayak izi?

Anlaşılır ve kısa bir ifadeyle, yaptığınız her eylemin doğaya bıraktığı bir ayak izi var. Doğaya zarar verici şeyler yaptıkça ayak iziniz büyüyecek, çevreye duyarlı uygulamalara geçtikçe ayak iziniz küçülecektir. Peki karbon ayak izinizi yani karbon salınımına etkinizi nasıl düşürürsünüz? Öncelikle ulaşım araçlarında toplu taşıma ve bisiklet kullanarak karbon ayak izinizi küçültebilirsiniz. Anne ve babanız kısa mesafeler için araba kullanıyorsa onlara yürümeyi veya bisiklet kullanmayı tavsiye edebilirsiniz. Evinizi gereğinden fazla ısıtmak da karbon ayak izinizi büyütecek etkenlerden biridir. Oda sıcaklığınızı 1 derece düşürmek, % 6 oranında enerji tasarrufu sağlayacaktır.

A+ beyaz eşyalar da çevreye daha az zarar vermektedir mümkünse anne ve babanızın ev eşyalarında A+ ürünler tercih etmesini sağlayın.

Peki su ayak izi? Size bir soru sorsak, günde kaç litre su harcıyorsunuz? Cevaplar değişmekle beraber 10, 15 belki 20 litre olacaktır. Bu su kullanımları genel olarak içme ve temizlik temelinde kullandığınız gerçek su kullanımlarıdır. Su ayak izi; bir ürün veya hizmet üretimi için kullanılan tatlı su kaynaklarının göstergesidir. Örnek vermek gerekirse şehrimizde 1 kg zeytin üretebilmek için 2992 litre su gerekiyor. Zeytinin yetiştirilmesi, dağıtımı, paketlenmesi gibi ürün süreçlerinde toplam 2992 litre suyun harcanması gerçekten inanılmaz bir rakam. Muğla Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi olarak bu konuda bir proje gerçekleştirdik ve çıkan sonuçlar gerçekten ilgi çekici;

1 kg yumurtanın neden olduğu su ayak izi 4203 litre
1 litre sütün neden olduğu su ayak izi 1129 litre
1 kg ekmek 211 litre su ayak izine neden olmaktadır.

Suyumuz ve doğamız gerçekten çok önemli. Sizlerin de su kullanımında ve çevre koruma konularında hassasiyet göstereceğinize eminiz. Karbon ayak izinizi merak ediyorsanız www.mugla.bel.tr adresimizde " Karbon Ayak İzi Hesaplama Programı" aracılığıyla hesaplayabilirsiniz.

Karbon ayak izi, su ayak izi ve çevre koruma konularında merak ettikleriniz olursa her zaman bizimle iletişime geçebilirsiniz.

SizDen Gelenler

BAŞIMIN TACI

Tatlı dilinden dökülen sözcüklerin sihri
Bir nakış gibi işlenir içime.
Bir tebessümünden aldığım kuvvetle
Ellerim değer geleceğe.

Kurmayı çok sevdiğim o düşlerin,
Geleceğe açılan güven kapısının,
Varlığından duyduğum sevinçle.
Sen başımın göklerdeki tacısın!

Hayat yolunda eksilerimi artıya çeviren,
Önümdeki engelleri fikrinle deviren
Bana başarmak için güç veren,
Dış bahçemin bahçıvanı öğretmenim.

Bağrında binbir çiçek saklayan,
Uçsuz bucaksız bir ova gibisin,
Gönül gözü kapalı yürekler,
Deva niyetine içiren ilaç gibisin.

YEŞİM ÇELEN
6/A 227

Kötekli Salih Zeki Gür
Ortaokulu

GÖNÜL BAHÇEMİN EN GÜZEL ÇİÇEĞİ

Emeğin görülmemiş bir seydir
Her günüme verdiğin önemin.
Gözlerimi umutla dolduran,
Bir küçük tebessümündür öğretmenim.

Küçük yaşımın altında
Benim merkezli yüreğin yatmakta.
Kime ekilen yüzerek tohumlar,
Sayesinde yolunu bulmakta.

Gözlerindeki pırıltının dansıyla
Kimime kuşlar dolmakta,
Geleceğe yürüdüğüm bu yolda,
Hayatım umuda yelken açmakta.

Uymasa da birbirine
Sarı, mavi, kırmızı...
Bir dokunuşunla yarat
Yedi iklimin gökkuşağını!

Gelecekte hatırlanacak
Bali divane anılar hep olacak.
Benim gönül bahçemin bahçıvanı
Her zaman yerini koruyacak!

CEYLİN ÖZSOY
7-A 209

Server Toprak Atabey

İbrahim Mert Olpak

Ozan Alp Kuşçu

İklim Karamanlı
Diyarbakır

Mervenaz Onat

Tuana Onat

İrem - Alya Yiğit

Zerrin Begüm Coşgun

Siz de dergimizde yer almak için hazırlayacağınız resim veya şiirleri cocuk@mugla.bel.tr adresine yollayın. Dergimizde yayınlayalım. Bekliyoruz...

Ayşe Öykü Limon

Kazım Tekiner

Klasik Müzik Nedir?

Klasik müzik eserleri başlı başına bir sanat yapıtı olarak değerlendirilir. Klasik müziğin en önemli özelliği çok sesli olmasıdır. Oldukça disiplinli bir müziktir. Dinleyiciler üzerinde başta dinlenme, rahatlama gibi olumlu duygular hissettirerek, 'iyilik' hali yaratır. Orkestra ve çalgılar ya da enstrümanlar klasik müziğin en önemli parçasıdır. Klasik müzikte duygular her zaman ön plandadır.

Orkestra Nedir?

Orkestra, birçok çeşitli enstrümanın birlikte müzik yaptığı, büyüklüğü esere göre değişebilen çalgılar topluluğudur. Orkestrada yer alan kişilere, orkestra sanatçısı veya müzisyen denir. Her Orkestranın müziği yönetmesi için bir şefi vardır. Orkestralar, bazı eserlerde bir soliste eşlik ederken, koro ile birlikte de kullanılabilir. Her enstrüman grubunun farklı teknik özellikleri, tınısı ve önemi vardır. Bir Orkestrada; Vurmalı Çalgılar, obua, flüt, trompet, saksafon, trombon, klarnet, viyola, korno, keman, çello, kontrabas gibi müzik aletleri kullanılmaktadır.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Orkestrası

Sevgili çocuklar, daha önce yine belediyemizin imkanlarıyla Muğla şehrimize başka yerlerden çeşitli Opera ve Senfoni Orkestraları davet edildi. Halkımıza bu konuda hizmet verildi.Muğla halkı, klasik müziğe ve operaya büyük ilgi gösterdi.Halkın beklentisi arttı ve konserleri talep eder hale geldi. Cumhuriyetimiz' in kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk' ün sanata ve sanatçıya bakış ilkesiyle Belediye Başkanı Dr.Osman Gürün Muğla Büyükşehir Belediyesi Orkestrası 'nın temellerini attı. Muğla Büyükşehir Belediye Orkestrası 2015 yılında böylelikle kurulmuş oldu. Büyük bir emekle kurulan orkestramız 33 kişiden oluşmaktadır. Büyükşehir Belediye Orkestrası genç, dinamik yapısı ile klasik müzik yapmaktadır.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk Kültür Merkezi
Şef:Münif AKALIN
Muğla Büyükşehir Belediyesi Orkestrası, 2016

Muğla Büyükşehir Belediyesi Orkestrası, Mobil Sahnede

Köylere ve ilçelerimize gittiğimiz Mobil Sahne Aracımız

Köy köy , kasaba kasaba Mobil Sahnemizle müziği ve sanatı halkımızla bir yıldır buluşturuyoruz. Aynı zamanda, on üç ilçemizdeki okullara giderek müziğin evrensel ruhunu yaşatıyoruz. Müziğin insan yaşantısındaki önemini ve değerini birkez daha halkımızla ve siz çocuklarımızla kucaklayacaktır. Bundan sonraki süreçlerde de Orkestramız müziğin evrensel yüzünü yaşatmaya devam edecektir.
Konserlerimizi buradan takip edebilirsiniz. http://www.mugla.bel.tr/Etkinlik-takvimi

Bizden Haberler

Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Topluluğu Öğrencilerle Buluştu

Muğla Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Topluluğu Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Osman Gürün'ün de katıldığı Çirkin Ördek Yavrusu tiyatro oyunu ile çocuklarla buluştu.
2016-2017 eğitim-öğretim yılının başlamasıyla birlikte Muğla Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Topluluğu Ayhan İçöz yönetiminde hazırlamış olduğu "Çirkin Ördek Yavrusu" oyununu öğrencilerin yoğun ilgisiyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk Kültür Merkezi' nde sahnelendi.

Büyükşehir'den "Çocuk Hakları Günü" Etkinliği

Muğla Büyükşehir Belediyesi, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları günü kapsamında çeşitli etkinlikler düzenleyerek çocuklara eğlenceli anlar yaşattı.
Muğla Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 20 Kasım Pazar günü Dünya Çocuk Hakları Günü nedeniyle çeşitli etkinlikler düzenledi. Fethiye Bağyaka Gündüz Bakımevi'nde başlayan ekinliklerde çocuklara film izletilerek çocuk hakları hakkında bilgiler verildi. 20 Kasım Pazar günü ise Menteşe Bilim Parkı'nda kurulan alanda çeşitli görseller ve Çocuk Hakları Evrensel Bildirisi ile çocuklara hakları konusunda bilgiler verildi. Ayrıca alanda bulunan palyaçolarla eğlenceli vakit geçiren çocuklara günün hatırası olarak "çevre dostu kalem seti" dağıtıldı. Etkinliklere katılan çocuklar çeşitli oyunlarla hem haklarını öğrendiler hem de gönüllerince eğlendiler.

Büyükşehir Yalvaç Ural'ı Çocuklarla Buluşturdu

Muğla Büyükşehir Belediyesi, çocuk edebiyatı alanında eserleri ile dünyaca tanınan ünlü yazar, şair, gazeteci Yalvaç Ural'ı Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Osman Gürün'ün de katıldığı söyleşi ve imza günü etkinliği ile çocuklarla buluşturdu.
Salonu dolduran çocuklarla kendi üslubu ve tarzıyla oyunlar oynayan, çocukları sahneye alarak bütün salonla birlikte eğlenceli tarzda çocuklarla söyleşisini gerçekleştiren Yalvaç Ural daha sonra kitap ve dergilerini minik hayranları için tek tek imzaladı.

Büyükşehir Muğla'da Engeller Sevgiyle, Sporla Aşıldı

Muğla Büyükşehir Belediyesi 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde Muğla'da engelleri sevgiyle, sporla aşarak engelli aileleri ve vatandaşlarla birlikte farkındalık yarattı.
3 Aralık Dünya Engelliler Günü etkinliği Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Turizm Fakültesi Dekanı Ozan Bahar hayat hikayesini anlatması, engelli dernekleri üyelerinin şiir, ebru, puzzle, Türkiye haritası ve Türk Bayrağı oluşturma gösterileri, tiyatro sahnelenmesi gibi vatandaşların büyük beğenisini kazanan etkinliklerle devam etti.

İlçeleri Bulalım

K	F	I	K	J	O	P	Y	V	Ş	O	I	C	E	S
M	A	R	M	A	R	İ	S	A	K	K	P	C	E	E
Z	Z	V	R	B	G	R	M	I	B	H	Ş	B	Ş	Y
Z	N	İ	A	D	N	E	D	Ğ	N	D	R	E	V	D
M	Z	I	Ğ	K	A	U	A	V	R	C	T	O	B	İ
F	V	T	U	E	L	L	V	Ğ	M	N	R	A	N	K
O	A	I	B	T	C	I	A	Ş	E	U	T	C	C	E
Y	E	L	S	U	P	Y	D	M	P	C	R	H	B	M
J	K	Y	S	M	K	M	Ö	E	A	K	F	D	O	E
A	T	K	İ	O	R	P	H	K	R	N	P	N	O	R
Ç	Y	G	O	H	V	I	C	F	F	E	F	A	D	B
T	L	H	R	O	T	E	M	T	F	I	C	Ğ	I	E
A	E	C	T	H	T	E	F	R	I	Ğ	U	A	P	İ
D	G	V	A	N	U	L	F	U	L	A	H	T	M	S
V	F	U	C	C	S	C	F	Y	O	S	E	A	B	Y
W	T	M	A	G	R	M	İ	L	A	S	D	Y	S	F

BODRUM
DALAMAN
DATÇA
FETHİYE
KAVAKLIDERE
KÖYCEĞİZ
MARMARİS

MİLAS
MENTEŞE
ORTACA
SEYDİKEMER
ULA
YATAĞAN